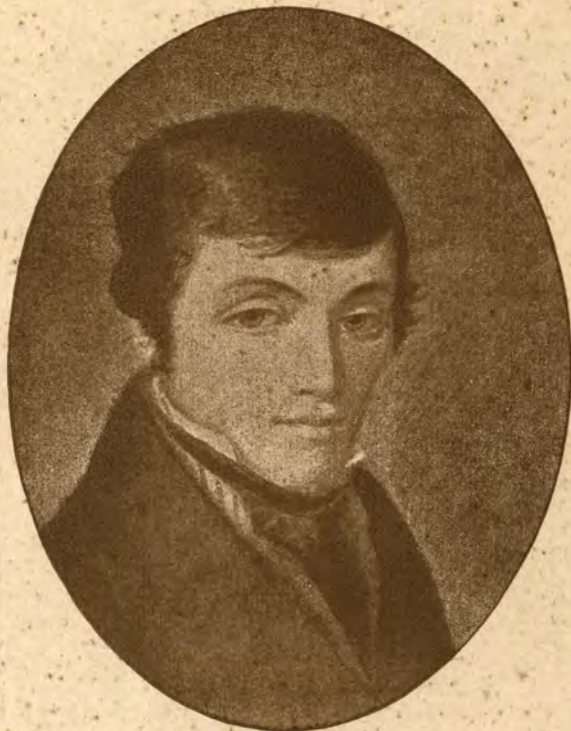

Subrynawicz Portret M-cna.

(Kw. histor. 1898, z. IV)

INSTYTUT
BADAŃ LITERACYJNYCH PAN
BIBLIOTEKA
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 77
Tel. 26-68-63

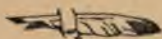

834A

PORTRET MICKIEWICZA.

Posiadamy dzisiaj poważny szereg portretów Mickiewicza. Liczni artyści — i to o nazwiskach głośnych w świecie — odtwarzali oblicze poety, niewielu z nich jednak udało się uchwycić wier- nie duchową fizygnomię nieśmiertelnego wieszca: do takich zaliczamy jedynie dzieła W. Wańkowicza, Davida d' Angers, A. Ole- szczyńskiego i A. Préalta. Portrecik, który zdoła zesztyt niniejszy, nie może sobie rościć praw do zaliczenia go w poczet tych arcy- dzieł, jest jednak wartościową pamiątką, godną rozpowszechnienia. Był on w posiadaniu pani Maryi Falkenhagen-Zaleskiej, ale jaką drogą do niej doszedł, nie wiemy; właścicielka przechowywała go w swem albumie między listem poety a urywkiem z autografu »Pana Tadeusza«; dziś należy do p. Józefa Korzeniowskiego. Charakter- styczne cechy tego portretu (97×77) wykonanego sepją i tuszem, odrazu wpadają w oczy i zdają się wskazywać na autorstwo Wań- kowicza, pokrewne są bowiem rysunkowi tego artysty, wykonanemu czarną kredką. Przeciw autorstwu przemawiają pewne błędy rysun- kowe, stanowczo jednak rozstrzygnąć możnaby jedynie po porówna- niu naszego oryginału z oryginałem Wańkowicza¹⁾. Na obu z nich przedstawiony jest Mickiewicz jako młodzieniec, to jest z lat 1822 —1824. W oczach i w układzie włosów jest największe między por- tretami podobieństwo, kontury zaś nosa, ust i owala różnią się nieco. Rysy całego oblicza występują na rysunku kredkowym bar- dziej przemawiająco i żywo aniżeli na naszym; ten ostatni cechują bowiem jakaś łagodność i prostota, nie znamionujące tej potęgi i siły, jakie w duszy poety wrzały. Przedstawia się tu Mickiewicz nie jako twórca »Dziadów«, »Ody do młodości« lub »Ballad i romansów«, ale jako pełen wyrozumiałości i pobłażliwości młody profesor kowieński. Ta cecha, z pewną siłą występująca na plan pierwszy — a nie znachodzimy jej w innych portretach poety — nadaje naszemu ry- sunkowi wartość prawdziwą.

B. GUBRYNOWICZ.

¹⁾ Oryginał Wańkowicza jest w Muzeum Narodowym krakowskim; reprodukcya pomieszczona była w IV tomie Pamiętnika towarzystwa liter. im. A. Mickiewicza. (Lwów, 1890).

F

8341